

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 120.608 van 13 juni 2003
in de zaak A. 128.282/X-11.160.**

In zake : de v.z.w. NATUURPUNT-WASE LINKERSCHELDEOEVER,
die woonplaats kiest bij
Advocaat G. VERMEIRE,
kantoor houdende te 9000 GENT,
Voskenslaan 301

tegen :

1. de gemeente BEVEREN,
2. het Vlaamse Gewest,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat H. SEBREGHTS,
kantoor houdende te 2018 ANTWERPEN,
Mechelsesteenweg 33.

Tussenkomen partij :

de n.v. VAN WELLEN,
die woonplaats kiest bij
Advocaten C. DE WOLF en K. ROELANDT,
kantoor houdende te 9680 MAARKEDAL,
Etikhovestraat 6.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE Xe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat de v.z.w. NATUURPUNT-WASE LINKERSCHELDEOEVER op 21 oktober 2002 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van de beslissing van 12 augustus 2002 van het college van burgemeester en schepenen van gemeente Beveren waarbij aan n.v. VAN WELLEN de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het oprichten van een asfalt- en betoncentrale met steenslagbehandeling, gelegen langs Blikken- haven 1748 te Beveren, op een perceel, kadastraal bekend Sectie E, nrs. 209/2, 243/2, 243/3, 243/4 en 243/5;

Gezien de nota's van de verwerende partijen;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur Ch. BAMPS;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 7 februari 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 21 februari 2003;

Gehoord het verslag van Staatsraad G. DEBERSAQUES;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat G. VERMEIRE, die verschijnt voor de verzoekende partij, van Advocaat H. SEBREGHTS, die verschijnt voor de verwerende partijen, en van Advocaat K. ROELANDT, die verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur Ch. BAMPS;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de n.v. VAN WELLEN met een verzoekschrift van 13 november 2002 heeft gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen; dat er grond is om het verzoek in te willigen;

Overwegende dat de verzoekende partij bij brief van 19 februari 2003 repliceert op het fotomateriaal dat de tussenkomende partij heeft neergelegd; dat dergelijke schriftelijke repliek niet is voorzien in het procedurereglement betreffende de behandeling van de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging; dat daarom voornoemde brief uit de debatten wordt geweerd;

Overwegende dat ambtshalve moet worden onderzocht of de verzoekende partij van het rechtens vereiste belang doet blijken;

Overwegende dat, anticiperende op de hierna ernstig bevonden ambtshalve exceptie met betrekking tot het vereiste belang, de verzoekende partij in het verzoekschrift haar persoonlijk belang bij de vordering als volgt toelicht :

"C. Toelichting van het persoonlijk belang voortvloeiend uit de statuten van deze Wase milieuvereniging.

De statutaire doelstellingen zijn inmiddels gewijzigd.

*** De VZW Werkgroep Natuurreservaten Linkeroever-Waasland had voorheen volgens art. 2 van haar statuten zoals verschenen in het B.S. van 15 april 1993, onder meer als doel :

'op het grondgebied van de gemeenten Antwerpen, Beveren, Zwijndrecht, Kruibeke en Sint-Gillis-Waas:

- a) te streven naar het behoud en de uitbreiding van de natuurgebieden;
 - b) de bescherming van het leefmilieu;
 - c) de wetenschappelijke studie en de bescherming van fauna en flora;
 - d) het verzamelen van informatie over milieu en natuur, en het verspreiden ervan onder de leden en het publiek, in de vorm van tijdschriften of anderszins. Enz.
- *** Met de statutenwijziging goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 6 maart 2002 zijn in artikel 4, artikel 5 en 6 haar werkingsgebied, doelstellingen en middelen beschreven.

Deze tekst wordt hierna kortheidshalve afgedrukt.

U zal er kunnen uit afleiden dat in de verduidelijkte bijzondere doelstellingen onder art. 5 punt A tot art. 5 punt D het vooral gaat over de natuurbeleving, het recreatief gebruik van de natuur, het beheer van de natuur, bescherming van het landschap bijzonderlijk bv. Oeverzones, polders, de aanleg van bufferfuncties in het landschap, het instandhouden en verbeteren van waterrijke gebieden, speciale beschermingszones in de zin van de vogelrichtlijn, het tegengaan van watervervuiling, e.d.

In art. 5 punt F en art. 5.G wordt ook duidelijk dat de vereniging aan natuurstudie doet (fauna en flora), en de informatie wil verspreiden bij leden en derden.

Aan het zgn. 'specialiteitsbeginsel', één van de hindernissen in de rechtspraak opgelegd aan de VZW, wordt dan ook duidelijk voldaan.

Dit alles in een tamelijk beperkt werkingsgebied zijnde Linkerscheldeoever te Zwijndrecht en Beveren, alsook in Kruibeke en Temse. Overeenkomstig uw rechtspraak gaat het dan ook om een locale vereniging, actief in slechts enkele gemeenten.

De bouwwerken zijn te situeren in Beveren, dus binnen het werkingsgebied uiteraard.

Dat de verwezenlijking van bepaalde van haar doelstellingen in huidig geval kan bekomen worden middels een vordering tot vernietiging, ligt in het verlengde van haar rechtspersoonlijkheid en art. 6 van haar statuten.

In het verlengde van haar rechtspersoonlijkheid, omdat dit nu eenmaal inhoudt dat men ook in rechte kan optreden voor de redenen waarvoor men bestaat.

In het verlengde van art. 6 omdat in art. 6 lid A onder meer vermeld is dat 'om haar doelstellingen te verwezenlijken NPWAL alle wettelijke en democratische middelen kan aanwenden, zowel in feite als in rechte'. Een vordering tot vernietiging/schorsing is duidelijk zo een wettelijk voorzien en democratisch middel. Zonder de vernietiging, en vooral ook de schorsing zal de schade aan de natuur, de waterhuishouding en het landschap in en rond De Putten en het Doeldok ernstige schade oplopen, terwijl de vereniging zich juist tot doel gesteld heeft zulke schade te vermijden.

Indien de werken toch ongemoeid gelaten worden, kan uiteraard ook in dezelfde mate het betreffend doe- van de vereniging niet meer gerealiseerd worden in het betrokken gebied.

Statutair is ook bepaald dat de schade zonodig dient te worden hersteld. Het is evident dat huidige vordering een stap is in de richting van zowel voorkomen van dergelijke milieuschade

Ook art. 6 lid B bevestigt dat vorderingen kunnen gesteld worden die bijdragen tot haar doelstellingen.";

dat zij vervolgens uiteenzet dat er "concreet (...) tal van gegevens (zijn) die aantonen dat de uitvoering van deze stedenbouwkundige vergunning de verwezenlijking van haar doelstellingen en activiteiten in het gedrang brengt", waarbij ze die op omstandige wijze relateert aan haar onderscheiden statutaire doelstellingen; dat zij ter zake verwijst naar de omvang van de werken, het ongunstig advies van de

afdeling Natuur, de risico's voor een zeer waardevol natuurgebied dat De Putten in feite is, voor watervogels en voor passieve natuurrecreatie; dat zij verder doet gelden dat door de bouwwerken de natuurwaarde van minstens 10 ha voorheen rustig en biologisch waardevol gebied verloren gaat; dat zij zich hierbij de vraag stelt hoe zij dan nog de doelstelling "herstel en ontwikkeling van de natuurwaarden zijnde in het wild voorkomende fauna en flora," kan realiseren; dat zij verder betoogt dat ook de doelstellingen faunabescherming en -studie in het geding zijn vermits het gaat om de biotoop van een aantal zeldzame vogelsoorten, dat ook de schade door de afgeleverde stedenbouwkundige vergunning ten opzichte van de realisatie van doelstelling artikel 5.G moet in aanmerking genomen worden, dat als de bouwwerken verder gaan zonder de voorafgaande objectieve inventaris van fauna en flora het niet veel zin meer heeft dat de verzoekende partij post factum nog deze informatie gaat verzamelen, dat het gaat om de vernietiging van minstens enkele hectaren moeras met poelen, riet en dergelijke; dat de verzoekende partij zich ook de vraag stelt welke ruimtelijke condities, zoals bedoeld in artikel 5.B, men terugvindt in de bestreden stedenbouwkundige vergunning, dat het ook gaat om het gegeven dat de verzoekende partij is gewonnen voor milieueffectrapportering daar waar dit aangewezen is, dat het verder ook gaat om de schade aan de waterhuishouding van de vergunde percelen, dat de bekommernis om waterbescherming onder meer blijkt uit doelstelling artikel 5.E.; dat zij verder betoogt dat er schade is aan de omgeving buiten de eigenlijke bouwterreinen doordat de plaats van de bouwwerf het buffergebied rond de Putten-Plas grotendeels teniet doet, dat er ook duidelijk sprake is van barrièrevorming en versnippering van De Putten en van de verbreking van een deel van de ecologische verbinding tussen het Doeldok en De Putten over een lengte van minstens 500 m. waarbij het in werkelijkheid gaat om verscheidene kilometers verstoring van deze natuurverbinding doordat de bouwheer langs het Doeldok ook een minstens 10 m brede werfweg aan het aanleggen is; dat de verzoekende partij stelt ook schade te ondergaan doordat tijdens het openbaar onderzoek geen milieueffectrapport is gevoegd in het bundel; dat zij ook vreest voor de landschappelijke schade, m.n. aan de natuurlijkheid van deze omgeving waar tot op heden nog geen enkele industriële activiteit te bespeuren viel, door egalisering van het bouwterrein, door aantasting van het tot nog toe zeer open landschap rond het Doeldok door de oprichting van ongeveer 1,4 km ijzeren afsluitingen rond het bouwterrein, door het verdwijnen van moerasgebied, poelen en oevervegetaties; dat verder de bouwwerken tot gevolg zullen hebben dat de bodem van minstens 10 ha zal verdichten door het gewicht van allerlei bouwwerken en rijtuigen; dat zij verder stelt dat een persoonlijk belang blijkt uit het feit dat uit het bouwdoossier niet blijkt met welke materialen de

bodem zou opgehoogd worden, dat ze ook een persoonlijk belang heeft nu de bouwwerken worden uitgevoerd op basis van een onwettig bevonden gewestplan, dat "door de schorsing zal voorkomen worden dat er nog meer schade wordt toegebracht aan de natuurlijke kwaliteit en omvang van de bouwplaatsen, alsook aan de ruime omgeving, in een straal van minstens 200 meter"; dat de verzoekende partij verder doet gelden dat ook duidelijk schade aan haar activiteiten, zoals natuurstudie en natuurrecreatie, te vrezen is, dat zij ter zake uiteenzet wat volgt :

"D. Er is ook duidelijk te vrezen: schade aan de activiteiten van de vereniging, zoals natuurstudie en natuurrecreatie.

Door de werken tot tegen de kaai van het Doeldok zullen de vereniging en haar leden wiens gemeenschappelijke belangen zij verdedigt volgens de statuten (zie art. 5.H), enkel nog een zeer klein stuk van het Doeldok en aanhorigheden kunnen bestuderen.

Als men weet dat het Doeldok een belangrijke fourageerplaats is voor talrijke watervogels (eenden, aalscholvers, duikers, enz.) zegt dit genoeg.

De vereniging heeft 1600 leden waarvan 128 leden in Beveren.

Ook de studie van het bouwterrein zelf loonde voorheen de moeite: te vergeten is bv. een studie van visbestand in de poel op het terrein, inmiddels trouwens gedempt.

Zie foto n.a.v. deze zomeractiviteit met kinderen in het bundel.

Het gebied was goed bereikbaar door de ligging langs het jaagpad van het Doeldok.

Concreet gekoppeld aan de bouwvergunning mag verwezen worden naar de afsluitingen met hekkens e.d. die werd opgelegd door het Havenbedrijf A'pen, die eigenaar zou zijn van het terrein.

Verzoekster en hun leden kunnen toch niet over de hekkens gaan klauteren.

Dus de facto verdwijnt ook een toegang met dito natuurbelevingsmogelijkheden door de afsluiting van gans het terrein met min. 1,4 km. stijlen en hekkens.

Ook belangrijk is dat door de bouwwerken, de constructies die uit de grond zullen verrijzen, de waarde van de natuurbeheerswerken, natuurstudie enz. in het gebied dat wel nog gespaard blijft, zal verminderen.

Zie in dat verband onder meer de gebruiksovereenkomst die de vereniging heeft bekomen voor belangrijke delen van De Putten.

Dus dit is zeer concreet.

Ook gaat huidige bouwvergunning gepaard met aanleg van wegenissen voor exploitatie en werfverkeer. Is nu al zo.

Verzoekster en haar leden moeten dus beter niet meer via de als crossweg en bemodderde werfweg met twintigtonners trachten vogels of andere natuur te gaan opzoeken.

Plus dan nog de enorme schade die erbij komt eens deze wegen zullen aangelegd zijn en aanleiding zullen geven tot nog veel ander verkeer, met alle destructieve gevolgen van dien voor de beleving van natuur, en de fauna.

In het bundel zijn diverse stukken die bewijzen dat de vereniging in dit gebied daadwerkelijk hooi op de vork neemt, dieren inzet in natuurbeheer, medemensen betreft in haar milieubekommernissen, ...

Schade aan activiteiten is dus naast loutere schade aan de verwezenlijking van statutaire doelstellingen ook iets wat in aanmerking komt bij de beoordeling van vorderingen tot vernietiging en/of schorsing.";

dat zij tot slot doet gelden dat ze een persoonlijk belang heeft "door onrechtmatige besluitvorming", waarbij zij betoogt dat het persoonlijk belang niet mag worden afgescheiden van de middelen;

Overwegende dat verenigingen zonder winstoogmerk krachtens de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, in rechte mogen optreden ter verdediging van het doel of de doeleinden waarvoor zij zijn opgericht; dat inzonderheid de milieuverenigingen, krachtens de wet van 12 januari 1993 betreffende een vorderingsrecht inzake bescherming van het leefmilieu, over een persoonlijk vorderingsrecht beschikken bij de gewone rechtbanken; dat voor de Raad van State diezelfde milieuverenigingen in rechte kunnen optreden op voorwaarde dat zij de rechtspersoonlijkheid bezitten en mits te voldoen aan de voorwaarden die gelden voor alle andere fysieke en rechtspersonen, te weten doen blijken van een persoonlijk, rechtstreeks en geoorloofd belang alsmede van de vereiste hoedanigheid; dat een milieuvereniging van de vereiste hoedanigheid getuigt wanneer de ingestelde vordering kan worden ingepast in het doel dat zij zich heeft gesteld, dit doel niet samenvalt met de behartiging van het algemeen belang zelf en evenmin samenvalt met het persoonlijk belang van de leden van de vereniging;

Overwegende dat uit de door de verzoekende partij overgelegde statutenwijziging van 6 maart 2002 blijkt dat het werkingsgebied als volgt is bepaald :

"Artikel 4. Het werkingsgebied van NPWAL bestaat uit de gemeenten Antwerpen (Linkeroever, deelgebied van Antwerpen, begrensd enerzijds door de Schelde en anderzijds door de gemeente Zwijndrecht), Zwijndrecht, Beveren-Waas, Kruibeke, Temse en de Schelde tussen de Nederlandse grens en tot en met de gemeente Temse ongeacht tot welke gemeente of andere overheid deze rivier behoort met inbegrip van de oeverzone met slik en schor.";

dat zij binnen dit werkingsgebied het volgende maatschappelijk doel nastreeft :

"Artikel 5. NPWAL heeft tot doel om binnen haar werkingsgebied actief te zijn als volgt :

A) te ijveren voor de duurzame instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van de natuur, het natuurbeheer, natuurbeleving, natuurstudie, beleidsbeïnvloeding, vorming en educatie rond vermelde thema's.

B) te ijveren voor de ruimtelijke milieucondities zoals bijvoorbeeld via ruimtelijke uitvoeringsplannen, bouw- en milieuvoorwaarden, milieueffectrapportering, land- en natuurinrichtingsplannen, natuurvergunningen, en dergelijke overheidsbeslissingen al dan niet gepaard gaande met een openbaar onderzoek.

C) te ijveren voor de instandhouding, herstel en de ontwikkeling van de natuurwaarden zijnde in het wild voorkomende fauna en flora, zoals door het behoud en uitbreiden van natuurgebieden, groene ruimten, parken, kleine landschapselementen, waterrijke gebieden, natuurverweving in landbouwgebie-

den, speciale beschermingszones in de zin van de vogel- en habitatrichtlijn, en van open ruimten, waaronder begrepen worden gebieden die ofwel door de overheid als zodanig zijn aangewezen, ofwel gebieden die feitelijk dit karakter hebben, geheel of ten dele.

D) te ijveren voor een betere landschapsbescherming waaronder kunnen verstaan worden activiteiten naar gebieden zoals kreken, beken, landwegelingen, spoorwegbermen, polders, oeverzones langs waterlopen, hagen en houtkanten, landschappelijk waardevolle constructies, oude boombestanden en dergelijke. Bijzondere aandacht gaat ook naar acties tegen de aantasting van het landschap door erosie, het behoud of de aanleg van buffer- en overstromingsfuncties in het landschap, het duurzaam recreatief gebruik van landschap en natuur.

E) te ijveren voor een betere leefmilieubescherming waaronder kunnen verstaan worden acties tegen bodem-, water-, luchtvervuiling.

F) te ijveren voor meer wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de bescherming en de kennis van fauna en flora. Daartoe kan de vereniging een fonds oprichten of toelagen aanvragen die het wetenschappelijk onderzoek kunnen dragen.

G) te ijveren voor het bundelen, verzamelen en verspreiden van objectieve informatie over milieu en natuur bij middel van een tijdschrift of anderszins, zoals door het organiseren van activiteiten, sensibilisering en vorming ten behoeve van de leden van de vereniging, de milieuverantwoordelijken bij de overheid, en het ruime publiek.

H) te ijveren voor de gemeenschappelijke belangen van de leden te behartigen, ook in rechte, op het vlak van vermelde natuurgebonden doelstellingen.

I) te ijveren voor de realisatie van de doelstellingen van Natuurpunt, v.z.w., vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen, met zetel te 2800 Mechelen.";

Overwegende dat ter zake uit de statuten van de verzoekende vereniging blijkt dat haar maatschappelijk doel hoofdzakelijk bestaat te ijveren voor de duurzame instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van de natuur, het natuurbeheer, natuurbeleving, natuurstudie, beleidsbeïnvloeding, vorming en educatie rond vermelde thema's, te ijveren voor de ruimtelijke milieucondities, voor de instandhouding, herstel en de ontwikkeling van natuurwaarden, voor een betere landschapsbescherming, een betere leefmilieubescherming, voor meer wetenschappelijk onderzoek en voor het bundelen, verzamelen en verspreiden van objectieve informatie over milieu en natuur en dit in een werkingsgebied bestaande uit de gemeenten Antwerpen (Linkeroever, deelgebied van Antwerpen, begrensd enerzijds door de Schelde en anderzijds door de gemeente Zwijndrecht), Zwijndrecht, Beveren-Waas, Kruibeke, Temse en de Schelde tussen de Nederlandse grens en tot en met de gemeente Temse ongeacht tot welke gemeente of andere overheid deze stroom behoort met inbegrip van de oeverzone met slik en schor; dat wegens de absoluut algemene draagwijdte van deze doelstellingen, zo deze in aanmerking genomen wordt als grondslag voor de beoordeling van het belang van de vereniging om bij de Raad van State een annulatieberoep - en als accessorium een vordering tot schorsing - in te dienen, het optreden van de vereniging voor de Raad van State op

het eerste gezicht gelijk staat met de actio popularis, indien de handeling die wordt aangevochten geen algemene draagwijdte heeft - even algemeen als die van de doelstelling waarop de vereniging zich beroept - doch een specifieke strekking heeft; dat het terzake gaat om welbepaalde werken en handelingen op een welbepaalde plaats, m.n. de oprichting van een havengebonden industrieel complex langs de westelijke oever van het Doeldok, zijnde het bouwen op een terrein van ca. 200 m op 500 m. van een asfalt- en betoncentrale met steenslagoverslag en - behandelingszone; dat het op het eerste gezicht niet gaat om een algemene maatregel met betrekking tot het ganse werkingsgebied bestaande uit de gemeenten Antwerpen, Zwijndrecht, Beveren-Waas, Kruibeke, Temse en de Schelde tussen de Nederlandse grens en tot en met de gemeente Temse; dat ze voorts in haar vordering tot schorsing onder het kopje "schade aan de activiteiten van de vereniging, zoals natuurstudie en natuurrecreatie" ook nog verwijst naar "onder meer de gebruiksovereenkomst die de vereniging heeft bekomen voor belangrijke delen van De Putten", maar niet uiteenzet of, en zo ja waarom, de bestreden vergunning "de waarde van de natuurbeheerswerken, natuurstudie enz. in het gebied dat wel nog gespaard blijft, zal verminderen" en zo ja, in welke mate dit volgt uit de bestreden beslissing en niet uit andere eerder tussengekomen beslissingen of vergunningen; dat het, zeker in een kort geding, niet aan de Raad toekomt dit te achterhalen; dat de exceptie van niet-ontvankelijkheid van de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging op het eerste gezicht in zoverre ambtshalve moet worden opgeworpen; dat de vordering tot schorsing niet ontvankelijk is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst van de n.v. VAN WELLEN in de vordering tot schorsing wordt ingewilligd.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 3.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

De kosten van de tussenkomst in de schorsingsprocedure, bepaald op 125 euro, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op dertien
juni 2003, door :

de HH. G. DEBERSAQUES, wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
W. GEURTS, griffier.

De griffier,

De voorzitter,

W. GEURTS.

G. DEBERSAQUES.